

Dosar nr. 3r-387/21
2-20125376-01-3r-10122021

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud: D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Grigore Petrenco,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Grigore Petrenco împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu privire la
constatarea încălcării dreptului de acces la informație, anularea răspunsului,
obligarea eliberării actelor,

împotriva încheierii din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul depus de Grigore Petrenco împotriva hotărârii din
10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a ț ă :

La 05 octombrie 2020 Grigore Petrenco a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând constatarea încălcării
dreptului de acces la informație, obligarea prezentării/eliberării sentinței
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1-298/2020 din 15 iulie 2020 și publicarea
acesteia pe portalul național al instanțelor de judecată, în conformitate cu prevederile
Codului de procedură penală și a Regulamentului Consiliului Superior al
Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 658/30 din 10 octombrie 2017.

Prin hotărârea din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, a
fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea lui Grigore Petrenco împotriva Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la
informație, obligarea prezentării/eliberării sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul
Buiucani nr. 1-298/2020 din 15 iulie 2020 și publicarea acesteia pe portalul național
al instanțelor de judecată, în conformitate cu prevederile Codului de procedură
penală și a Regulamentului Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin
Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie
2017.

La 26 august 2021 Grigore Petrenco, prin intermediul poștei electronice, a
depus apel împotriva hotărârii din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul

Ialoveni, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 120-122).

Iar, la 07 octombrie 2021 Grigore Petrenco, prin intermediul poștei electronice, a depus motivarea apelului (f.d. 146-150).

Prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Grigore Petrenco împotriva hotărârii din 10 august 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

La 27 noiembrie 2021 Grigore Petrenco, prin intermediul poștei electronice, a depus recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 158-161).

În motivarea recursului recurentul Grigore Petrenco a indicat că hotărârea motivată a primei instanțe i-a fost comunicată prin poșta electronică. Cu scrisoarea electronică a făcut cunoștință la data de 06 septembrie 2021. A indicat că a specificat acest fapt și în motivarea apelului, care a fost depusă la data de 06 octombrie 2021, prin poșta electronică.

A susținut că notificarea hotărârii motivate a primei instanțe nu a avut loc în nici o formă din cele trei prevăzute de art. 96 Cod administrativ. Iar, transmiterea unei hotărâri motivate a instanței de judecată prin poșta electronică nu este prevăzută de art. 96-114 din Codul administrativ și nici de Codul de procedură civilă.

În afară de aceasta, recurentul Grigore Petrenco a indicat că, documentul electronic, transmis de prima instanță la data de 01 septembrie 2021, nu conține semnătura electronică, prin urmare nu este respectată forma prevăzută pentru un document electronic, iar lipsa semnăturii electronice atrage lipsa efectelor juridice în cadrul procedurii judiciare. În aceste circumstanțe, recurentul consideră că hotărârea motivată a primei instanțe până la moment nu i-a fost notificată, astfel, termenul pentru depunerea motivării apelului la data de 06 octombrie 2021, nu este expirat.

La 10 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimătei Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani copia recursului depus de Grigore Petrenco, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul depus de Grigore Petrenco (f.d. 165).

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 octombrie 2021 și la data de 01 noiembrie 2021 a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal, la adresa pentru corespondență a lui Grigore Petrenco, indicată în cererea de chemare în judecată : xxxxx (f.d. 2). Însă, recurentul Grigore Petrenco nu a ridicat de la oficiul poștal trimiterea poștală respectivă, aceasta la data de 29 noiembrie 2021 fiind restituită instanței de judecată de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 162).

În corespundere cu art. 105 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă notificarea nu poate fi efectuată conform art.103 lit.c) sau art.104, înscrisul de notificat poate fi depus la oficiul poștal în a cărui circumscripție se află locul notificării. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul înscrisului de notificat. Despre depunere se întocmește o înștiințare scrisă, care se atașează la ușa locuinței persoanei ce urmează a fi notificată, la ușa spațiilor ei de activitate sau la ușa instituției comunitare în care locuiește. Înștiințarea trebuie să conțină data atașării, denumirea și adresa oficiului poștal la care se depune înscrisul de notificat, precum și date despre durata termenului de păstrare și începutul curgerii acestuia.

Alineatul (3) art. 105 Cod administrativ, stipulează că înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

Dispoziții similare sunt prevăzute și la pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, potrivit cărora trimerile poștale (scrisorile) cu mențiunea „Predare în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimerii în unitatea poștală.

Avizul de sosire, potrivit pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, este un formular, prin care destinatarul trimerii poștale este invitat să se prezinte la oficiul poștal pentru a o ridica.

Punctul 101 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prevede că trimerile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimerile poștale interne, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Potrivit informației publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track & Trace)”, rezultă că livrarea pe adresa de corespondență a lui Grigore Petrenco a fost nereușită, deoarece la 12 noiembrie 2021 destinatarul nu era disponibil, însă factorul poștal a informat despre posibilitatea primirii trimerii poștale, fiind lăsat aviz de sosire pentru a se prezenta la oficiul poștal și a ridica trimererea poștală. Însă, notificarea nu a fost reclamată de către Grigore Petrenco.

Instanța de recurs reține că în contextul în care notificarea a fost returnată instanței de apel, deoarece nu a fost reclamată, urmează a fi aplicate prevederile alin. (3) al art. 105 Cod administrativ, potrivit cărora înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

În speță, Grigore Petrenco nu a recepționat trimererea poștală și nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a ridica trimererea poștală, deși la 12 noiembrie 2021 a fost înștiințat despre faptul că a primit o scrisoare recomandată. Astfel, încheierea instanței de apel se consideră notificată recurentului la data de 12 noiembrie 2021.

Prin urmare, termenul de 15 zile de depunere a recursului pentru Grigore Petrenco a început a curge la data de 13 noiembrie 2021, ziua imediat următoare de la data atașării înștiințării scrise, prin care destinatarul notificării a fost invitat să se

prezinte la oficiul poștal pentru a ridica trimiterea poștală și urma să expire la data de 27 noiembrie 2021, însă având în vedere că a fost zi de sâmbătă și luând în considerare regulile de calculare a termenelor de procedură, ultima zi pentru depunerea recursului se consideră 29 noiembrie 2021, zi de luni.

Astfel, recurentul Grigore Petrenco a depus recursul la data de 27 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Grigore Petrenco și de a menține încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Petrenco Grigore împotriva hotărârii din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, pe motiv că apelantul Grigore Petrenco a depus motivarea apelului după expirarea termenului legal de 30 de zile de la notificare.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Iar potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004, privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Actele cauzei denotă că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantului Grigore Petrenco la data de 01 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică: [xxxxx](#) fapt ce se confirmă prin extrasul de pe portalul poștei electronice al instanței de judecată, atașat la materialele cauzei (f.d. 143). Adresa respectivă este indicată în cererea de chemare în judecată (f.d.2), în cererea de apel (f.d. 120), precum și în cererea de recurs (f.d. 159), fapt care atestă că Grigore Petrenco și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui.

Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului prin poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele, care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită, sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, se atestă că apelantul Grigore Petrenco a confirmat recepționarea mesajului electronic al instanței de judecată privind expedierea prin intermediul poștei electronice a hotărârii motivate a primei instanțe (f.d. 143).

Prin urmare, se confirmă că recurentului Grigore Petrenco la 01 septembrie 2021 i-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe și este cert faptul că hotărârea din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni a fost adusă la cunoștință recurentului Grigore Petrenco și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art.96 alin. (1) din Codul administrativ.

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă de la data de 02 septembrie 2021, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la data de 01 octombrie 2021, zi de vineri (f.d. 146).

Însă, Grigore Petrenco a prezentat motivarea apelului la data de 07 octombrie 2021, ceea ce denotă că a fost depusă peste termenul de 30 de zile de la notificare.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul Grigore Petrenco nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Din motivele expuse supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurentului Grigore Petrenco, precum că transmiterea unei hotărâri motivate a instanței de judecată prin poșta electronică, nu este prevăzută de art. 96-114 din Codul administrativ și nici de Codul de Procedură civilă.

De asemenea, instanța de recurs consideră că sunt neîntemeiate argumentele recurentului Grigore Petrenco, precum că documentul electronic transmis de prima instanță la data de 01 septembrie 2021 nu conține semnătura electronică, în opinia recurentului astfel nefiind respectată forma prevăzută pentru un document electronic, or, aceste alegații nefiind probate în modul corespunzător, poartă un caracter declarativ.

La acest segment, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar Grigore Petrenco, fiind cel interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit lege.

Mai mult, hotărârea din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni a fost publicată pe pagina web a instanței la data de 01 septembrie 2021. Respectiv,

Grigore Petrenco a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

Conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătoria și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată, pentru o bună administrare a justiției publice, în mod sistematic, actele lor de dispoziție. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației nominalizate și anume că, la data de 01 septembrie 2021 a fost plasată hotărârea din 10 august 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni pe pagina web a instanței de judecată.

Astfel, hotărârea integrală a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 10 august 2021 a fost comunicată părților la 01 septembrie 2021, dată la care hotărârea nominalizată a fost publicată și pe pagina web a Judecătoriei Hâncești, dar și expediată prin intermediul poștei electronice, iar recurentul Grigore Petrenco a depus motivarea apelului numai la 07 octombrie 2021, depășind astfel termenul de 30 de zile stabilit de lege.

La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost

comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că Grigore Petrenco a luat cunoștință la data de 01 septembrie 2021 de hotărârea motivată a primei instanțe și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiată a declarat inadmisibil apelul depus de Grigore Petrenco.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentul Grigore Petrenco sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Grigore Petrenco.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Grigore Petrenco și se menține încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan